

Аналіз діяльності інститутів спільного інвестування за перше півріччя 2007 року

Перше півріччя 2007 року характеризувалося стабільною динамікою росту українського фондового ринку. Так, місячний обсяг торгів на ПФТС зріс з 937,2 млн.грн у січні до 2 535,8 млн.грн у червні поточного року, кількість лістингованих цінних паперів на ПФТС збільшилася з 682 до 717, «індексний кошик» індексу ПФТС розширено з 14 до 17 емітентів. Позитивну динаміку показав також індекс ПФТС, який за місяців 2007 року піднявся на 99,74 % - це один з найкращих показників за весь період існування індексу. При цьому волатильність індексу була низькою (див. рис. 1), за винятком подій на фондових ринках Азії наприкінці лютого, вплив яких відобразився 19,5-відсотковим падінням індексу ПФТС за 10 днів, та березневих політичних подій в Україні, коли індекс за два тижні зменшився на 11,7%. Проте індекс ПФТС швидко відновлював свої позиції.

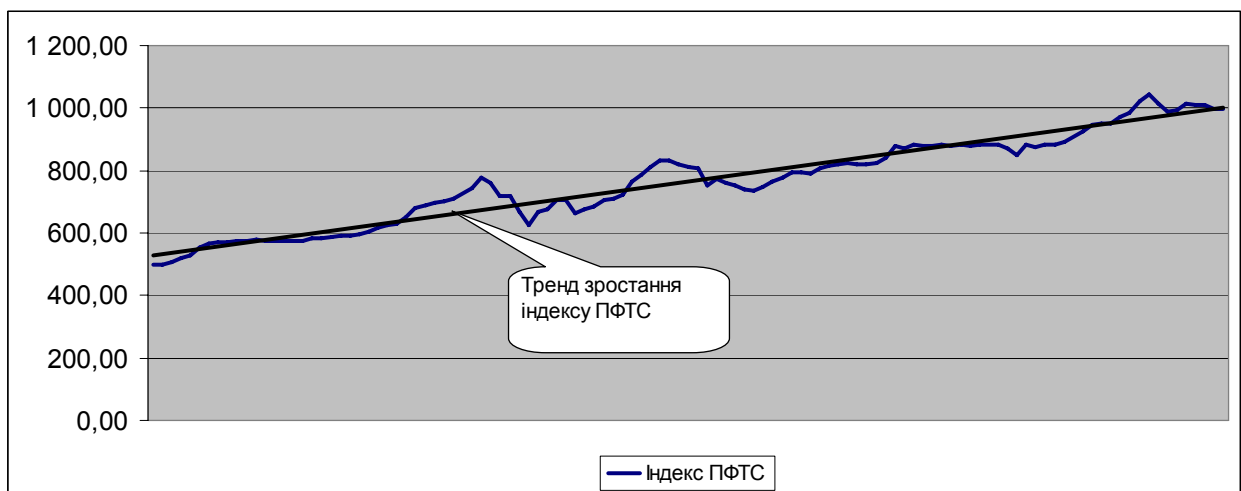

Рис. 1. Динаміка зростання індексу ПФТС за перше півріччя 2007 року.

Стабільна динаміка росту ринку цінних паперів адекватно відобразилася на українському ринку спільного інвестування, який за перші шість місяців 2007 року показав зростання. Збільшилася кількість учасників ринку: з початку року в ДКЦПФР отримали ліцензії з управління активами інституційних інвесторів 44 нові КУА. Станом на 30 червня 2007 року в Україні функціонували 272 ліцензовані компанії з управління активами. Активно створювалися також інститути спільного інвестування (див. табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка та структура інститутів спільного інвестування за перше півріччя 2007 року

Період	Всього	ПІФ					КІФ		
		відкриті	інтервальні	Закриті диверсиф	Закриті недиверсиф	Венчурні	Закриті недиверсиф	Венчурні	
31.12.2006	519	10	25	3	29	377	42	33	
питома вага	100,0%	1,93%	4,82%	0,58%	5,59%	72,64%	8,09%	6,36%	
30.06.2007	651	13	30	3	29	486	55	35	
питома вага	100,0%	2,00%	4,61%	0,46%	4,45%	74,65%	8,45%	5,38%	

За півроку кількість зареєстрованих ІСІ зросла на 132 інвестиційних фонди, яких за підсумками півріччя стало 651. Як і раніше, кількісну перевагу мають венчурні фонди, які складають 80,03% від загальної кількості ІСІ.

Аналогічною є динаміка показників зареєстрованої емісії (див. рис. 2 і 3) та обсягу активів інститутів спільного інвестування (див. табл. 2 та рис. 4).

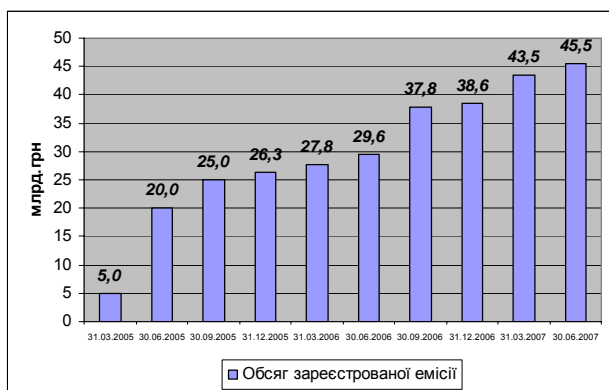

Рис. 2. Динаміка обсягів зареєстрованої емісії

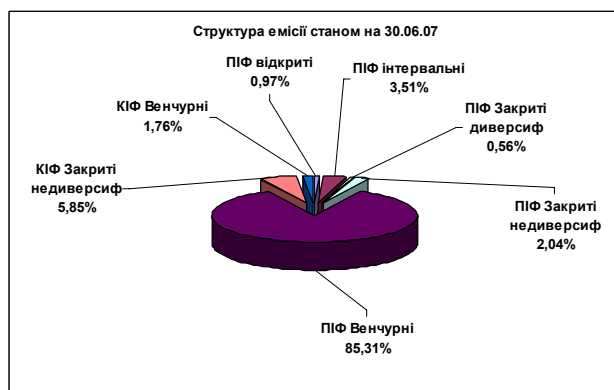

Рис. 3. Структура заявленої емісії інвестиційних фондів у розрізі видів ІСІ на кінець 2 кв. 2007 року.

Таблиця 2
Динаміка обсягів активів ІСІ за видами фондів протягом 6 міс. 2007 р., млн. грн

Фонди	01.01.2007	01.07.07	Приріст, %
відкриті	62,04	178,48	187,71%
інтервальні	37,78	119,32	215,80%
закриті (невенчурні)	1273,59	2248,74	76,57%
венчурні	15771,81	21430,38	35,88%
Всього	17145,22	23976,92	39,85%

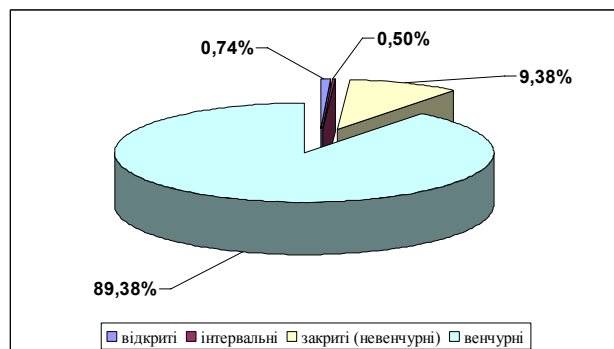

Рис. 4. Структура активів ІСІ у розрізі фондів станом на 30.06.07 р.

Особливо привертає увагу висока динаміка зростання обсягів активів диверсифікованих фондів (приріст понад 180%), що свідчить про активне входження на ринок публічних ІСІ, які залучають кошти фізичних осіб.

У підсумку – загальний тренд розвитку ринку спільного інвестування мав висхідний напрямок, притаманний для ринку, що формується.

Подальший аналіз діяльності ІСІ буде проведено на основі дослідження результатів функціонування у першому півріччі 2007 року невенчурних фондів, оскільки згідно законодавства венчурні фонди подають лише річну звітність.

Основний кількісний показник роботи інвестиційних фондів – вартість чистих активів (ВЧА) – за перше півріччя 2007 року зріс на 70%, досягнувши 2 006,4 млн.грн. (див. табл. 3). Найактивніше зростали інтервальні фонди (приріст – 189,5%), найповільніше – закриті (приріст – 60,42%). Проте в загальній структурі ВЧА розподіл протилежний: 86,2% належить закритим ІСІ, 8,5% - відкритим і 5,4% - інтервальним.

Таблиця 3

Динаміка чистих активів невенчурних ІСІ в розрізі видів фондів за 6 міс. 2007 р., млн.грн

Фонди	ВЧА 01.01.07 р.	ВЧА на 30.06.07 р.	Приріст, %
відкриті	61,96	170,02	174,41%
інтервальні	37,07	107,35	189,54%
закриті	1 077,82	1 729,02	60,42%
Всього	1 176,86	2 006,39	70,49%

Аналогічним є розподіл внесків населення (див. табл. 4): найбільше інвестовано в закриті фонди, проте найактивніше інвестували фізичні особи в інтервальні ІСІ.

Таблиця 4

Динаміка чистих активів невенчурних ІСІ, що належить населенню, в розрізі видів фондів за 6 міс. 2007 р., млн.грн

Фонди	ВЧА, що належить населенню, на 01.01.07	ВЧА, що належить населенню, на 01.07.07	Приріст, %
відкриті	33,24	68,66	106,52%
інтервальні	27,68	84,56	205,50%
закриті	328,21	542,61	65,32%
Всього	389,13	695,83	78,81%

Порівнюючи таблиці 3 та 4, видно, що фізичні особи більш активно вкладали кошти в ІСІ, ніж юридичні: приріст ВЧА, що належить населенню, випереджав загальний приріст ВЧА ІСІ.

Звісно, участь населення України у інвестиційних фондах ще досить низька у порівнянні з іншими напрямками розміщення заощаджень громадян. Так, за шість місяців доходи населення склали 260 249 млн.грн, з них менш ніж 0,1% інвестовано у ІСІ, в той час як на депозитах громадяни розмістили 7,73% отриманих доходів. Станом на 30 червня 2007 року депозити фізичних осіб, розміщені у комерційних банках, в 183 рази перевищували інвестиції населення в інститути спільного інвестування. На думку аналітиків УАІБ, для українського ринку такі показники в найближчому майбутньому ще недосяжні, проте тенденції розвитку дають підстави прогнозувати підвищення активності інвесторів-фізичних осіб. Цьому має посприяти також активізація компаніями просвітницької роботи та вихід компаній на регіональні ринки.

На тлі загальної тенденції збільшення масштабів ринку ІСІ відбулися позитивні зміни в управлінні інвестиційним портфелем, структура якого за останні шість місяців суттєво поліпшилася. Як видно з рис. 5, у структурі активів ІСІ цінні папери з часом збільшують свою частку і станом на 30 червня 2007 року цінні папери склали 67,3%.

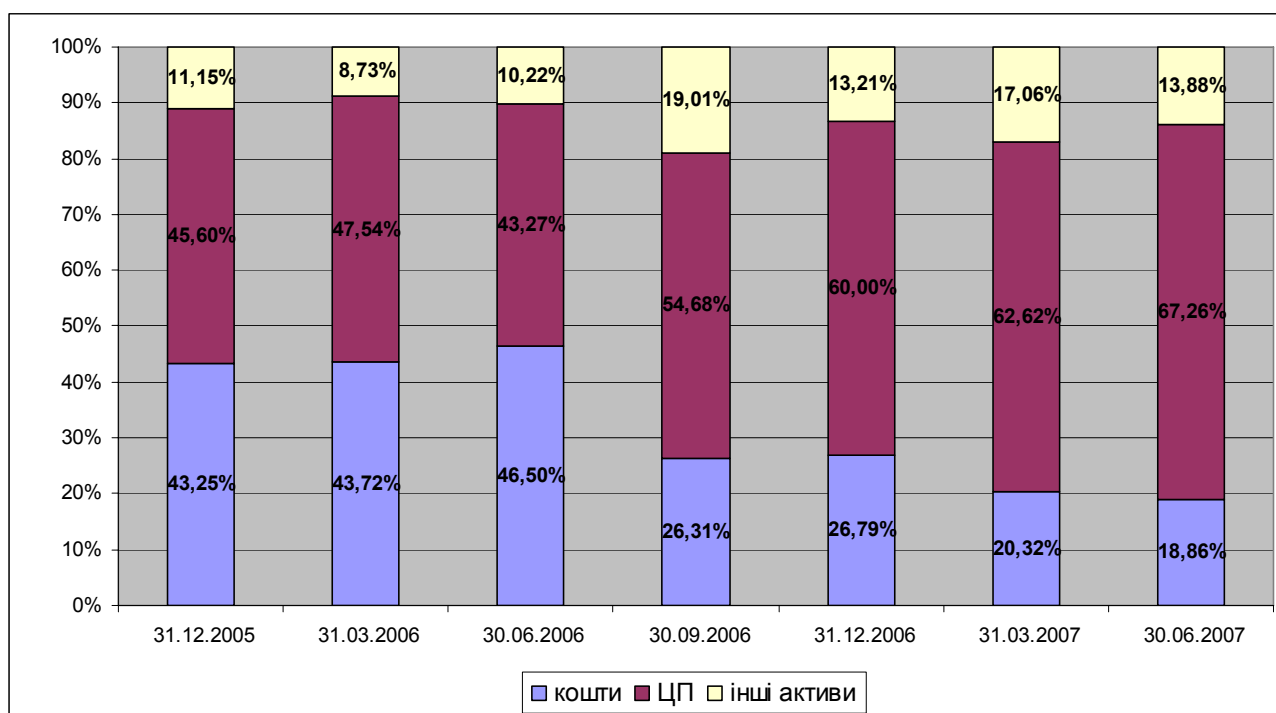

Рис. 5. Зміна структури активів невенчурних ІСІ за період з 31.12.05 по 30.06.07р.

У вартісному еквіваленті структура виглядає наступним чином (див. табл. 5).

Таблиця 5

Структура активів невенчурних ІСІ за видами фондів станом на 30.06.07 р., млн.грн

Фонди	кошти	ЦП	інші акт	нерухомість	Всього
відкритий	49,92	116,12	4,22	0,00	170,26
інтервальний	25,76	80,66	2,74	0,00	109,15
закритий	362,35	1 364,95	312,41	2,96	2 042,66
Всього	438,02	1 561,73	319,36	2,96	2 322,06

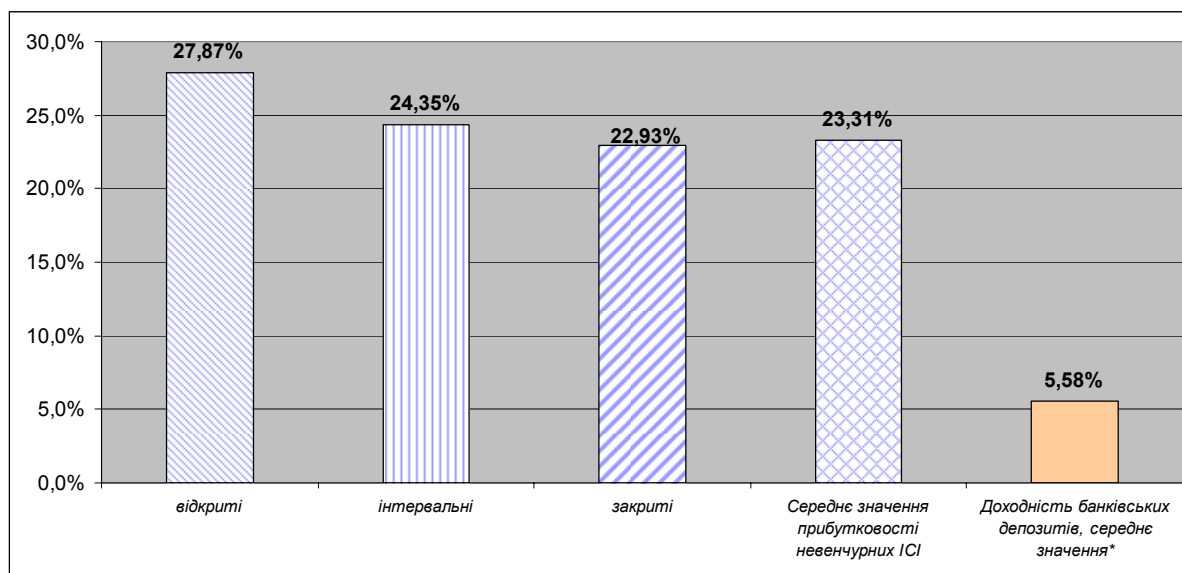
Серед цінних паперів найбільшу перевагу ІСІ надають акціям, які займають 40,41% в загальній структурі активів невенчурних інвестиційних фондів. Структура портфеля цінних паперів представлена в табл. 6.

Таблиця 6

Структура портфеля цінних паперів невенчурних ІСІ у розрізі видів фондів станом на 30.06.07 р., млн.грн

Вид фонду	акції	векселі	ОВДП	Облігації місцевих позик	Облігації підприємств	Ощадні сертифікати	Всього
відкритий	67,44	2,22	5,01	11,32	30,13	0,00	116,12
інтервальний	54,50	0,09	1,82	5,50	18,75	0,00	80,66
закритий	816,43	41,59	0,00	2,92	486,00	18,00	1 364,95
Всього	938,37	43,90	6,84	19,74	534,88	18,00	1 561,73

Важливу роль у процесі становлення ринку спільного інвестування відіграє рівень доходності вкладень у інвестиційні фонди. У першому півріччі на тлі активного росту вітчизняного фондового ринку цей фактор позитивно впливав на розвиток ІСІ. Як видно з рис. 6, прибутковість інвестиційних фондів у декілька разів перевищувала доходність альтернативних напрямків інвестування, в нашому випадку банківських депозитів.

* середньоринкові значення відсоткових ставок річних депозитів в гривні (15% річних), в доларах (10,5% річних) та євро (8,0% річних) у рівних пропорціях за півроку (джерело: www.finance.com.ua)

Рис. 6. Середня прибутковість невенчурних ІСІ та середня доходність банківських депозитів у першому півріччі 2007 року.

Таким чином, результати діяльності невенчурних інвестиційних фондів у першому півріччі 2007 року свідчать про позитивну динаміку розвитку ринку. За обсягами діяльності він поступається розвиненим країнам, однак його потенціал дозволяє прогнозувати подальший активний розвиток ринку спільного інвестування.